

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **N. A.**, zast. JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky**, Krajské ředitelství Policie hl. města Prahy, Odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 11. 2019, čj. KRPA-405081-16/ČJ-2019-000022-MIG, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 1. 2020, čj. 16 A 82/2019-40, ve znění opravného usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2020, čj. 16 A 82/2019-50,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jakubu Backovi, advokátu, **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 4 114 Kč, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[1] Žalobce je státním příslušníkem Afghánské islámské republiky. Výše specifikovaným rozhodnutím ho žalovaná zajistila za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a to na dobu 90 dnů ode dne omezení osobní svobody. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí bránil žalobou, kterou městský soud v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[2] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Žalovaná a následně i městský soud údajně nesprávně vyhodnotily otázku existence reálného předpokladu dosažení účelu zajištění.

Stěžovatel se domnívá, že jej do Afghánistánu nelze vyhostit, a proto je vadné i jeho zajištění.

[3] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

[4] NSS při posuzování kasační stížnosti dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Ze správního spisu vyplynulo, že dne 26. 11. 2019 přivolaná hlídka Policie ČR zadržela stěžovatele na dálnici D11; stěžovatel (a jeden jeho krajan) se ukrývali v nákladním prostoru návěsu řeckého kamionu. Stěžovatel nepředložil žádný doklad totožnosti, pouze sdělil jméno, datum narození a státní příslušnost. Uvedl, že do návěsu nastoupil za pomoci převaděče v Srbsku. Měl namířeno do Německa (úřední záznam ze dne 26. 11. 2019). Téhož dne Policie ČR stěžovatele zajistila dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR. Následujícího dne stěžovatel sdělil, že nikdy neměl žádný pas a ani doklady. V roce 2015 odcestoval z Afghánistánu do Iránu, před asi 19 měsíci odcestoval do Turecka, pak před 3,5 měsíci pěšky do Řecka, od té doby se s různými úspěchy pokouší dostat dál. V Řecku mu sejmuli otisky prstů a dali mu též doklad, který zahodil. O azyl zatím nikde nežádal, protože se chce dostat do Německa. Ví, že jen tam je dobře. Od krajanů slyšel, že tamní úřady dávají cizincům peníze a dostane tam i ubytování. Nikam jinam nechce. V ČR nehodlá zůstat, chce se dostat do Německa (protokol ze dne 27. 11. 2019).

[7] Ze závazného stanoviska k možnosti vycestování cizince ze dne 27. 11. 2019 vyplynulo, že vzhledem k motivům stěžovatelova odchodu z Afghánistánu nehrozí stěžovateli v případě návratu do vlasti – ani dle aktuálních zpráv o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv v Afghánistánu – skutečné a konkrétní nebezpečí ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. V Afghánistánu sice je situace nestabilní, stále tam probíhá konflikt mezi vládou a zejména hnutím Tálibán, země též čelila řadě teroristických útoků, jejichž terčem často byli příslušníci ozbrojených složek. Avšak tyto věci se nedějí na celém území státu. Do země se v roce 2017 vrátilo až 560 tis. afghánských uprchlíků. Stěžovatel není zranitelnou osobou. Navíc se účelově zbavil dokladu. Ve stanovisku se dále uvádí, že správní orgán považuje za zásadní „*obecné vyjádření cizince o jeho obavách v případě návratu do Afghánistánu, které nechtěl blíže upřesnit. Neuvedl žádné konkrétní nebezpečí [...], a lze proto předpokládat, že [...] pouze využil obecně zhoršené bezpečnostní situace v zemi za účelem ekonomické migrace do vyspělé části západní Evropy.*“

[8] Stěžovateli je třeba dát za pravdu, že cizince lze zajistit jen tehdy, lze-li předpokládat, že účel zajištění bude naplněn, tj. cizinec bude vyhoštěn během doby, po kterou může trvat jeho zajištění. Zajištění není trestem, ale jen prostředkem k dosažení účelu zajištění. Podmínka tzv. reálného předpokladu dosažení účelu zajištění sice není v zákoně o pobytu cizinců výslovně zakotvena, vyplývá však z čl. 15 odst. 4 směrnice

pokračování

2008/115/ES¹ (tzv. „návratová směrnice“). Správní orgán proto při rozhodování o zajištění cizince musí předběžně posoudit, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné. Pokud je odpověď záporná, nelze o zajištění cizince rozhodnout (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, čj. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS).

[9] O zákonném zajištění cizince nelze hovořit, pokud je jasné, že cizinec bude ze zajištění propuštěn, aniž bude realizován cíl zajištění. Řízení o zajištění cizince pro účely správního vyhoštění však nemůže suplovat samotné řízení o správním vyhoštění. Správní orgán při rozhodování o zajištění cizince musí předběžně posoudit, zda je správní vyhoštění „alespoň potenciálně“ možné. Jak rozšířený senát zdůraznil, „*smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění nebo zda má být předán na základě mezinárodní smlouvy či má jinak nuceně vycestovat z území ČR, ale pouze vytvoření podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován a nebyl předem zmařen tím, že se cizinec bude skrývat či se jinak vyhýbat realizaci případného správního vyhoštění, předání či vycestování z území ČR*“ (bod 25 cit. usnesení rozšířeného senátu 7 As 79/2010).

[10] V nynější věci žalovaná neignorovala informace o bezpečnostní situaci v Afghánistánu, ale přezkoumatelně se s nimi vypořádala. Žalovaná v textu sporného rozhodnutí (především na s. 7) vysvětlila, že stěžovatel neuvedl žádné konkrétní nebezpečí, které by mu v případě návratu do vlasti hrozilo. Místo toho opakovaně mluvil jen o tom, že chce cestovat do Německa. Městský soud si správně povšiml, že žalobní tvrzení o nebezpečí „válečné situace“ nenachází obraz ve vlastních slovech stěžovatele během správního řízení. Správní orgán jistě není povinen se vypořádat s námitkou, kterou stěžovatel během správního řízení neuplatnil.

[11] Též dle názoru NSS jednoznačným leitmotivem stěžovatelovy cesty do Evropy byla vidina lepšího života v Německu. Jakkoli prvotním spouštěčem jeho odchodu z Afghánistánu v roce 2015 mohl být i tamní ozbrojený konflikt, sám stěžovatel během podání vysvětlení nijak tuto skutečnost nezdůraznil. Zmínil to jen okrajově. Místo toho sám detailně vysvětloval, že pro něj je nejdůležitější dostat se do Německa, kde se žije dobře. Jelikož stěžovatel neidentifikoval žádné konkrétní nebezpečí, které by mu v případě návratu do vlasti hrozilo, zcela jistě postačovalo, aby žalovaná zhodnotila bezpečnostní situaci v Afghánistánu v obecné rovině (k potřebě označit překážky realizace správního vyhoštění srov. např. rozsudek ze dne 24. 9. 2019, čj. 4 Azs 293/2019-26, bod 11, který se týkal jiného stěžovatelova krajana).

[12] NSS proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. L 348, 24.12.2008, s. 98-107).

[13] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalované náklady řízení nevznikly.

[14] Podle § 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s. advokátovi, který byl stěžovateli ustanoven městským soudem (usnesení ze dne 17. 12. 2019), hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Advokát provedl ve věci jeden úkon právní služby – sepsal kasační stížnost, tj. písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za provedený úkon právní služby mu náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 13 odst. 4 advokátního tarifu]. Za úkony právní služby tedy advokátovi náleží 3 400 Kč a dále částka odpovídající DPH ve výši 21 %, celkem tedy 4 114 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. června 2020

Zdeněk Kühn
předseda senátu